

Helyi építőanyagok feltárása Veszprém megyében

A Magyar Hidrológiai Társaság veszprémi csoportja helyileg hasznosítható építő, útépitő és vízépitő anyagokra vonatkozó olyan felmérés, kataszter, vagy hasonló dokumentáció készítését kezdeményezte, amely könnyen hozzáférhető, a felhasználás helyéhez viszonylag közel fekvő előfordulások kiválasztását tenné lehetővé az illetékesek számára. A Magyarhoni Földtani Társulat Közép- és Észak-dunántúli Szervezete javaslatára kiindulásul a Magyar Állami Földtani Intézet rendszeres földtani térképfelvétele során készült egyik 1 : 20 000 léptékű lapot, az ugori észlelési földtani térképet választottuk.

A lap szerzője, Bihari Dániel, megjelölte azokat a lelőhelyeket — felszíni feltárásokat és kutatófúrásokat egyaránt —, amelyek az emlí-

tett felhasználási célokra számításba vehetők, az utakhoz, vagy jelentősebb földutakhoz közel fekszenek. Erről térképvázlat készült az eredeti léptékben. A vázlathoz Bihari Dániel táblázatot készített, amelyben az egyes feltárásokból nyerhető kőzetfajtát (kor és kifejlődés szerint), a felhasználáshoz várhatóan szükséges kutatást, ill. vizsgálatot, fúrásoknál ezen felül a letakarítandó fedő vastagságát tüntette fel.

Az így kialakított mintát, a potenciális felhasználók szerinti MTESZ egyesületi csoportok véleményével ellátva, a MTESZ megyei szervezete az illetékes megyei szerveknek kívánja bemutatni. Ha felhasználhatónak fogják tartani, hasonló térképvázlatokat tervezünk fokozatosan készíteni a megye egész területéről.

A KGST-országok nagy figyelmet fordítanak a környezetvédelemre

A KGST-államok ötéves környezetvédelmi együttműködési programot készítenek elő, amely társadalmi-gazdasági, szervezeti-jogi és pedagógiai vonatkozásokat is magában foglalja.

A szocialista országok környezetvédelmi politikájának végrehajtásáról érezhető eredményeket remélnek.

A pazarlás elkerülése és egyúttal a környezeti veszélyek elhárítása érdekében a Szovjetunióban olyan üzemeket létesítenek, amelyekben egy termelési folyamatban keletkező hulladékok egy másik folyamat kiinduló anyagát képezik, vagyis az ásványi anyagok teljes mértékben feldolgozásra kerülnek. A jövőben az ilyen rendszerekből hulladékoktól teljesen mentes területi-ipari komplexumokat hoznak létre. Az angarszki cementkombinát például a hőerőművekben keletkező hamut és salakot hasznosítja nyersanyagként. A szennyvizekből olajtartalmú termékeket és más értékes anyagokat vonnak ki. Az élővizekbe egyetlen köbméter tisztítatlan szennyvíz sem kerül, és a szükséges víz negyötöd része a cirkulációs rendszerhez csatlakozik.

A KGST-országok a vízvédelmi intézkedéseknek egyre nagyobb figyelmet szentelnek. Íme egy példa Bulgáriából. Az Iszker folyó 370 kilométer hosszúságban kígyózik délről északra az országon keresztül, és természetesen nagy népgazdasági jelentősége van. Az Iszker csupán Szófia megye területén 25 000 hektár termékeny talajt öntöz. Egy — három megye képviselőiből

álló — bizottság jelenleg programot készít konkrét intézkedések végrehajtására a következő ötéves tervhez. Így például tervet készítettek a folyó szakaszos tisztítására. Novi-Iszker városáig a folyót szennyvíztisztító létesítményekkel látják el, ugyanis a kremikovci kohó-kombináttól lefelé fekszik, amely a legfőbb veszélyt jelenti a folyó számára.

A hidroszférának csak korlátozott lehetőségei vannak arra, hogy az egyre nagyobb mennyiségű ártalmas anyagot természetes úton semlegesítse. Az olajfoltok, a kifolyt kőolaj — az intenzív tengerhajózás eddig elkerülhetetlen kísérőjelenségei — Rostock térségében a Kelet-tengeren mindörökre eltűnnek. Ebben a térségben hatalmas létesítményt helyeztek üzembe, amely az olajmaradványoktól tisztítja meg a vizeket. Képes arra, hogy naponta csaknem másfél millió köbméter vizet szabadítson meg a káros anyagoktól. Emellett tartályhajók kiürítésének tökéletesített technológiája lehetővé teszi, hogy kőolaj ne kerüljön a tengerbe.

Egy kormányhatározat értelmében, amelynek célja a tenger hajók általi szennyeződésének megakadályozása, a Szovjetunióban megkezdtek a „tiszta” tartályhajók gyártását, amelyek nem okoznak károkat a vizeknek. Emellett olyan hajókat helyeznek üzembe, amelyek különböző reagensek segítségével semlegesítik a kőolajat. Programokat valósítanak meg továbbá a Keleti-

a Fekete-, a Kaspi- és az Azovi-tenger védelmére az ipari és a háztartási szennyvizektől.

A levegő javítása érdekében a szocialista országok új technológiai folyamatokat és tisztítóberendezéseket vezetnek be, amelyek számottevően csökkentik az ártalmas anyagok kibocsátását. Egyúttal új készülékeket is kifejlesztettek, amelyek lehetővé teszik a levegő összetételének nagy pontossággal történő meghatározását. Magyarország, az NDK, Lengyelország, a Szovjetunió és Csehszlovákia szabványmódszereket fejlesztettek ki a kipufogó gázokban található rákkeltő anyagok megállapítására. A légszennyezettségi fokának megfigyelésére, ellenőrzésére és mérésére Magyarországon Kecse-

méten a KGST-országok egységes hálózatának központja működik.

A szakértők munkája alapján át lehetett térni a gyakorlati intézkedésekre. Bulgáriában egyedül Várna megye területén 1979-ben 150 tisztítóberendezést helyeztek üzembe és más környezetvédelmi intézkedést is hoztak. E célirányos munka hatását a devnyai ipari komplexumon lehet megítélni. Az ottani cementmű a szovjet gyártmányú villamosszűrők beszerelése után már nem szennyezi a légkört és az ágazat „hiteles mércéjévé” vált Bulgáriában. Egy év alatt 230 000 tonna hamut „fogtak fel”, amelyet cementklinker előállítására használtak fel.

(APN—ADN—MTI)

A VILÁG BECSÜLT URÁNKÉSZLETEI

A világ felbecsülhető uránkészletei 9,9—12,1 Mt-ra tehetők az OECD nemzetközi atomenergia ügynökségnek legutóbbi jelentése szerint. A jelentés a tőkésországokban rendelkezésre álló készleteket 6,6—14,8 Mt-ra, a szocialista országokban pedig 3,3—7,3 Mt-ra becsüli a következő megoszlásban:

Földrész	Országok száma	Feltételezhető források Mt
Afrika	51	1,3— 4,0
Észak-Amerika	3	2,1— 3,6
Közép- és Dél-Amerika	41	0,2— 1,0
Ázsia és Távol-Kelet	41	0,2— 1,0
Ausztrália és Óceánia	18	2,0— 3,0
Nyugat-Európa	22	0,3— 1,3
Összesen:	176	6,6—14,8
Kelet-Európa, Szovjetunió és Kína	9	3,3— 7,3

(BNF Bulletin 79. 07.)

A VILÁG EGYES ORSZÁGAINAK MŰKÖDŐ FŰRŐBERENDEZÉS-ÁLLOMÁNYA

Ahol az *Oil and Gas Journal*ban röviddel ezelőtt közzétett 1980. márc. 31-i *Hughes*-statisztikából kiderült, a világon működő fűrőberendezések száma (szocialista országok nélkül) az előző évhez viszonyítva jelentősen megemelkedett.

1979 március óta az új kőolaj- és földgáz-előfordulások után kutató, vagy a már ismert mezők további feltárásával foglalkozó berendezések száma 1012 db-bal, vagyis 20,6%-kal, 4318 egységre nőtt.

A mélyfűrő berendezések megoszlása azokban az országokban, ahol több, mint 30 fűrőberendezés működik, az alábbi (db):

<i>Észak-Amerika</i>	
USA	2659
Kanada	400
	<hr/>
	3059
<i>Latin-Amerika</i>	
Mexikó	213
Argentína	73
Brazília	64
Venezuela	52
Egyéb	59
	<hr/>
	461
<i>Afrika</i>	
Algéria	113
Líbia	45
Egyéb	68
	<hr/>
	226
<i>Ázsia</i>	
Indonézia	72
India	43
Egyéb	119
	<hr/>
	234
<i>Európa</i>	
Anglia	43
Németország	32
Egyéb	102
	<hr/>
	177
<i>Közél-Kelet</i>	
Irak	37
Egyéb	110
	<hr/>
	147
<i>Ausztrália</i>	
	14
Összesen	<hr/>
	4318

Azok között az országok között, amelyek az észak-amerikai földrész kivételével aránylag nagy volumenű fűrési tevékenységet végeznek, Mexikó és Algéria mellett Németországot is ott találjuk. Az NSZK 32 berendezésből álló fűrőparkjának értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a szövetségi köztársaság területe nem nagy és az olajra reményt nyújtó üledékes medencéket már jórészt feltárták.

Erdoel, Erdgas Z., 1980. aug.

Horváth István
vegyészmérnök
(VIKUV)